

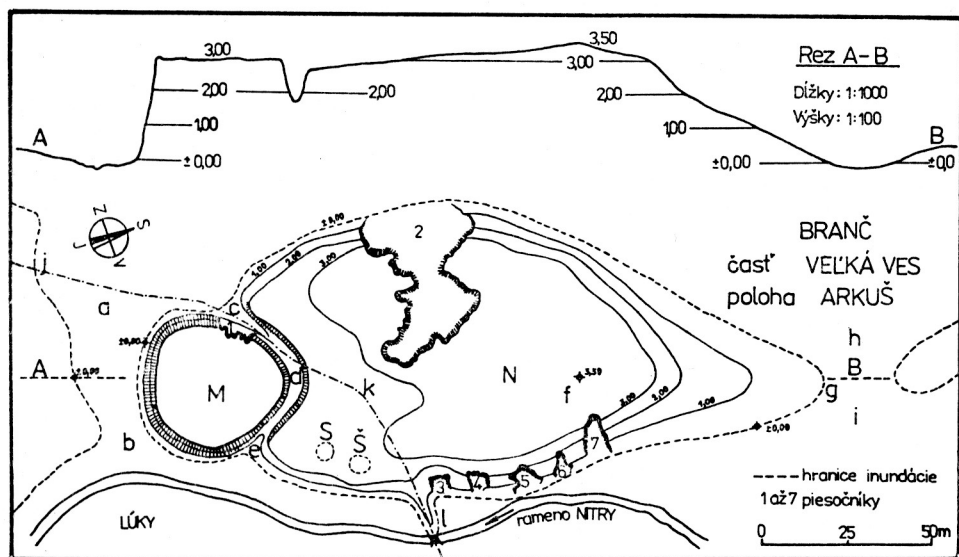
na najvyšších miestach duny (obj. 44, 66 a 15). Tieto tri objekty sa od obj. 3 odlišovali výplňou — čiernošedá, miestami prachová s výraznými stopami po prepálení. Z obj. 44 sa zachytil severný roh (rozмеры zachytenej časti 300krát 280 cm, hĺ. 30—40 cm). Vo výplni sa podarilo vypreparovať tri spálené drevené trámy. Bezprostredne v rohu sa zachytili stopy po obdĺžnikovej hlinenej kupolovej peci (vymazané a prepálené dno, i steny) a pred ňou sa na udupanej dlážke odkryl vypálený a vymazaný podklad ohniska. Výplň obsahovala pomerne malý počet črepov a mincu. Zachovali sa aj zvyšky zuhoľnatých zhorených drevených tráv.

Väčšia časť sa preskúmala z ďalšieho obydľia — obj. 66 (rozмеры zachovanej časti 330×220 cm, hĺ. 50 cm). Jeho východná strana bola porušená mladším hliníkom. V severnom rohu ležala menšia kopa prepálených kameňov. Pri južnej stene sa zachovala oválna plocha vymazaná estrichom a prepálená — pozostatok vykurovacieho zariadenia. Pod estrichom bola tenká vrstva popoľa a v nej sa našla železná drumbľa (obr. 9:9) a železná pracka (obr. 9:5). V zásype objektu sa našli železné kince, nožíky, keramika a sedem mincí.

Najzaujímavejší je objekt 15 — obydlie s obdĺžnikovým pôdorysom a jazykovitým schodovitým vstupom z južnej strany. Je to zemnica v pravom slova zmysle (hĺbka od úrovne zachytenia 140 cm, rozмеры: 420, s vchodom 590×390 cm). Uprostred čelových stien bol umiestnený kôl a pred vstupom bola do východnej steny čiastočne zapustená hlinená kupolová pec s priemerom 100 cm (obr. 3). Pri tej istej stene sa nadchádzala 40—50 cm široká lavica. Výplň objektu bola výrazne prepálená, kompaktná, temer mazanícová vrstva dokazuje, že strecha príbytku musela byť pokrytá hlinou.

V objekte sa našiel relatívne veľký počet nálezov (sekera, ostroha, kosák, zámok, motyka, veľká lyžica, podkovy, klin, stavebné kovania, kostené ihlice a obloženia opasku a veľký počet keramiky).

Preskúmané objekty patria, aj napriek ich fragmentárnosti, k najdokonalejšie dochovaným vrcholnostredovekým príbytkom na západnom Slovensku. Po-

obr. 2. Branč, časť Veľká Ves, poloha Arkuš — terénny náčrt lokality stav z r. 1993 (podľa S. Janšáka).